

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของ
กลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์

**FACTORS AFFECTING TO THE STRESS OF THE PREPARATION
FOR THE CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANT (CPA) EXAMINATION
A STUDY OF THE EXAMINATION PREPARATION GROUP FROM THE
FEDERATION OF ACCOUNTING PROFESSIONS UNDER THE ROYAL PATRONAGE
OF HIS MAJESTY THE KING**

ยุกาวดี บุญหล้า

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Yupawadee Boonla

E-mail: yupawadee@cnwcorp.co.th

Faculty of Business Administration Program in Finance and Banking, Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แก่ ด้านความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนสอบ ด้านเวลาในการทำข้อสอบ ด้านบรรยากาศในการสอบ ด้านความรู้และทักษะในการสอบ ด้านความคาดหวังของครอบครัวและองค์กรและด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ความถี่ในการเข้าทดสอบต่อหนึ่งปี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้เตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ หาค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 57.75 มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75 ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 – 10 ปี

จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 25,001 - 35,000 บาท จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เข้าทดสอบ 1 ครั้งต่อปี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.75

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นมาก คือ ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ ด้านความคาดหวังของครอบครัวและองค์กร ด้านบรรยากาศในการสอบ ด้านความรู้และทักษะในการสอบ ด้านเวลาในการทำข้อสอบ และด้านความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนสอบ

คำสำคัญ : ความเครียด, กลุ่มเตรียมสอบ CPA, ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ABSTRACT

The objective of this research of the factors affecting to stress of the preparation for the certified public accountants (CPA) examination: a study of the examination group from the federation of accounting professions under the Royal Patronage of His Majesty the King consisting of the study of exam preparation factors, the study of time factors for exam, the study of atmospheric factors, the study of the knowledge and skills factors, the study of the expectation factors for their family and organization, and the study of the advance and stability factors in the professionals, classified by personal information including gender, age, education, marital status, working experience, average monthly income, and exam frequency per year. The sample group used in this research are 400 respondents from CPA exam preparation group from the federation of accounting professions under the Royal Patronage of His Majesty the King. The instrument used in this research is questionnaire. Data was analyzed by using SPSS for Social Science Research. The statistics were frequency, percentage, mean ($\bar{x}$) and standard deviation (SD).

The results shown that the majority of 400 respondents are female (231 peoples representing 57.75%), aged 41-50 years (119 peoples representing 29.75), with Bachelor's degree (228 peoples representing 57.00), and with marital status/living together (176 peoples representing 44.00%). The working experience is between 6-10 years (110 peoples representing 27.50%), average monthly income is between 25,001-35,000 baht (101 peoples representing 25.25%), and taking 1 exam frequency per year (159 peoples representing 39.75%).

The research found that the stress factors for the preparation for the certified public accountants (CPA) examination are high. Considering each factor, the research found that the respondents has high opinion on the stability in the professionals, the expectation from family and organization, the examination atmosphere, the knowledge and skills, the time allow for the exam, and the preparation for the exam.

Keywords: The Stress, The Preparation for CPA, The Certified Public Accountant

บทนำ

ในยุคสมัยปัจจุบันในสังคมความเครียดสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งปัจจัยแวดล้อมหลายปัจจัยที่ทำให้เกิดสภาวะเครียด เช่น สภาพทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เนื่องจากสภาพแวดล้อมและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ต่างต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตไปตามสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความเครียดทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว โดยเมื่อมีความเครียดเกิดขึ้นแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งด้านร่างกายและจิตใจ พร้อมทั้งส่งผลกระทบต่อ การเข้ารับการทดสอบ ซึ่งเมื่อกล่าวถึงนักบัญชีแล้วนั้น สิ่งที่คุณคนปรารถนา ย่อมต้องหมายถึงผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งการจะได้มานั้นต้องเริ่มจากต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากสถาบันการศึกษาที่สภาวิชาชีพบัญชีรับรอง ฝึกงานเป็นระยะเวลา 1 ปี จำนวน 1,000 ชั่วโมง เป็นสมาชิกสามัญของสภาวิชาชีพฯ สอบผ่านทั้ง 6 รายวิชา

เมื่อผ่านขั้นตอนตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ย่อมเป็นการยอมรับว่า การเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตนั้น เป็นเส้นทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความก้าวหน้าในวิชาชีพบัญชีซึ่งเป็นวิชาชีพที่มีความต้องการเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต เนื่องจากทุกกิจการยังคงจำเป็นและต้องมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่จะเป็นผู้รับรองงบการเงิน ดังนั้น ผู้วิจัยได้มองเห็นถึงปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงสำคัญและความยากลำบากกว่าจะได้รับใบอนุญาต ย่อมส่งผลให้เกิดความเครียดในเรื่องการสอบตามมาเช่นกัน

สภาวิชาชีพบัญชี เป็นผู้มีหน้าที่ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountant : CPA) หมายถึงบุคคลที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตรับรองการประกอบวิชาชีพเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จากสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีอำนาจและหน้าที่ในการตรวจสอบรับรองความถูกต้อง ความ โปร่งใส ตลอดจนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระต่องบการเงิน ซึ่งงบการเงินที่ผ่านการตรวจสอบแสดงถึงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินการของกิจการถูกต้องตามที่ควรและได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อให้ผลการแสดงความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความน่าเชื่อถือต่อผู้ที่ต้องการใช้งบการเงินที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอข้อมูลและรายงานทางตัวเลขต่างๆ โดยผู้ที่ต้องการใช้งบการเงินได้นำข้อมูลในงบการเงินไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้ในอนาคต

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งปัจจุบันทางสภาฯ มีการบริหารจัดการในเรื่องการเข้าทดสอบและสถาบันติวเตอร์ต่าง ๆ ให้มีความสำคัญ เพื่อให้ผู้เตรียมสอบได้ลดความเครียดในการสอบ และยังสามารถให้ผู้เตรียมสอบรับรู้แนวทาง ขอบเขตหรือแนวคิดในการวางแผนการสอบ รวมถึงผู้เตรียมสอบต้องมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สิ่งที่คาดหวังหรือเป้าหมายแห่งความสำเร็จ ความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพเป็นไปอย่างทีคาดหวังไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ต่อเดือน และความถี่ในการเข้าสอบต่อหนึ่งปี

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

ความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แก่ ด้านความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนสอบ ด้านเวลาในการทำข้อสอบ ด้านบรรยากาศในการสอบ ความรู้และทักษะในการสอบ ด้านความคาดหวังของครอบครัวและองค์กร และด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรในกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ เนื่องจากประชากรมีขนาดใหญ่และไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน การคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ W.G. Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5% ผลการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง 384.16 คน ผู้วิจัยขอกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ 400 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม พ.ศ. 2565 เป็นระยะเวลารวมทั้งสิ้น 2 เดือน

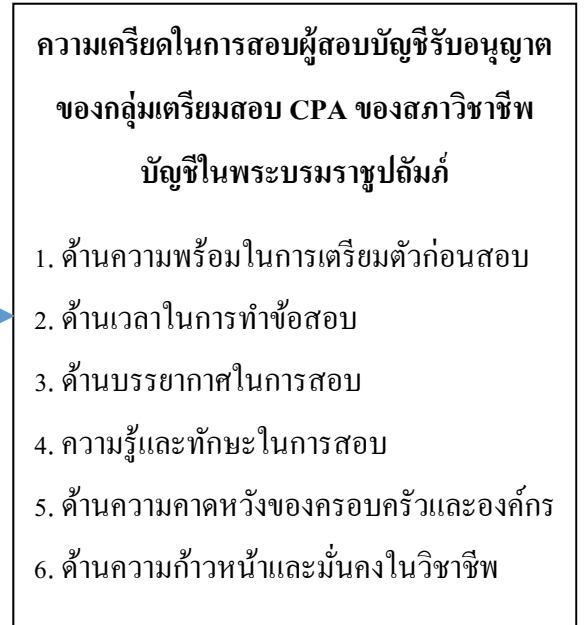
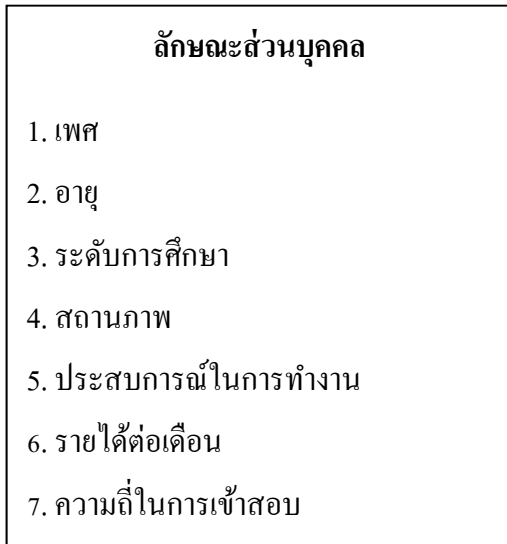
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุหรือปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไข เพื่อให้เกิดความเครียดน้อยลงและทำให้เกิดความสุข หรือเกิดความสนุกในการสอบ
3. เพื่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนาความรู้และประสบการณ์ในการสอบครั้งต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แนวคิด ทฤษฎี

ความหมายของความเครียด

โสภา ชูพิกุลชัย ขปีลมันน์ (2565) ได้ให้แนวคิดจิตวิทยาเกี่ยวกับความเครียดว่า “ความเครียดเป็นสภาวะของร่างกายที่ได้ตอบสนองความรู้สึกกดดันที่เกิดขึ้นภายในจิตใจจากหลากหลายเหตุการณ์หลากหลายกรณี เมื่อต้องเผชิญกับสิ่งใหม่ ๆ ที่คาดไม่ถึงอาจเนื่องมาจากการถูกข่มขู่ ถูกบีบบังคับกระทำในสิ่งที่ตนไม่พึงประสงค์ หรือไม่ต้องการทำในสิ่งนั้น ๆ”

ประเภทของความเครียด

Hans Selye (2558) แบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ

1) ความเครียดเฉียบพลัน (acute stress) เป็นความเครียดที่เกิดขึ้นกระทันหัน เช่น การตกใจจากสิ่งที่เกิดขึ้นแบบเฉียบพลัน ร่างกายพบสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ความเครียดประเภทนี้ร่างกายจะค่อยๆ ปรับให้เข้าสู่ภาวะปกติได้เอง ซึ่งเป็นการรักษาสุขภาพของร่างกายมนุษย์ให้อยู่ในภาวะปกติ

2) ความเครียดเรื้อรัง (chronic stress) เป็นความเครียดที่สะสมเป็นระยะเวลานาน เช่น ปัญหาในครอบครัว ปัญหาในการทำงานหรือการสอบ ความเครียดประเภทนี้จัดออกได้ยากหากปล่อยทิ้งไว้นานมักจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และบุคลิกภาพ อาการของความเครียดนี้จะรุนแรงกว่าความเครียดชนิดที่ 1 หากเป็นมากต้องเข้าพบนักจิตวิทยาหรือจิตแพทย์เพื่อขอคำปรึกษา

สาเหตุของความเครียด

Hans Selye (2558) แบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่

- 1) ด้านร่างกาย เช่น การเจ็บป่วยเรื้อรัง หรือการเจ็บป่วยเล็กน้อยๆ
- 2) ด้านจิตใจ เช่น ความกลัวต่อสิ่งต่างๆ ความวิตกกังวล ความรู้สึกผิด
- 3) ด้านสังคม เช่น ปัญหาการปรับตัวในสิ่งใหม่ ความขัดแย้งในครอบครัว การเปลี่ยนงาน

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียด ได้แก่

- 1.ความเป็นอยู่ในชีวิตและสังคม เช่น ความเป็นอยู่แบบแออัด ชัดเขียด ชีวิตต้องแข่งขัน การเดินทางไม่สะดวก การจราจรติดขัด ชีวิตครอบครัวไม่อบอุ่น ขาดอากาศบริสุทธิ์ สภาพดังกล่าวทำให้เกิดความเครียดได้
- 2.เหตุการณ์ในครอบครัว เช่น สูญเสียสิ่งที่รัก การสูญเสียคนรัก ของรัก ทรัพย์สิน หน้าที่การงาน
- 3.การเจ็บป่วยทางร่างกายและจิตใจ ความคับข้องใจ ปัญหาต้องเผชิญ เกิดความรู้สึกไม่พอใจ โกรธ วิตกกังวล ใจเหมือนถูก บังคับให้เกิดความเครียดขึ้นมา
- 4.การประกอบอาชีพ การทำงานการทำงานที่ทำให้เกิดความเครียด
- 5.พัฒนาการตามวัย จุดเปลี่ยนของชีวิตซึ่งเกิดขึ้นในแต่ละช่วงของชีวิต เช่น เปลี่ยนจากวัยเด็กเข้าสู่วัยรุ่น
- 6.ปัญหาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ยากจน มีหนี้สิน มีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย

การลดหรือคลายความเครียด

อาภาศิริ สุวรรณานนท์ (2565) ได้กล่าวไว้ว่า “เมื่อมีความเครียดบุคคลก็ต้องผ่อนคลาย ไม่ให้มีความเครียด เพื่อให้มีสุขภาพจิตที่ดีและมีชีวิตที่เป็นสุขในครอบครัว การคลายเครียดก็คือการทำให้ความเครียดลดลงหรือบรรเทาลง”

ความหมายของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 หมวด 5 “เรื่องการควบคุมการประกอบวิชาชีพการสอบบัญชี” ได้กำหนดไว้ว่า บุคคลผู้ใดจะสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ต้องมีคุณสมบัติและได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี การขอรับใบอนุญาตการออกใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเพื่อให้เป็นไปตามแบบกฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว ซึ่งใบอนุญาตนั้นไม่ได้ถูกพักใช้ หรือถูก เพิกถอนให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต การได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตต่ออธิบดีกรมสรรพากรในการตรวจสอบและ รับรองบัญชีตามประมวลกฎหมายรัษฎากร

ความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ

วรางคณา ชูเชิดรัตน์ (2557 อ้างถึงใน อภิชา เปียทอง, 2562) ให้ความหมายความก้าวหน้าในวิชาชีพ หมายถึง กิจกรรมทางด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีขึ้นเพื่อที่จะช่วยให้แต่ละคนได้มีแผนสำหรับงานอาชีพของตนเองในอนาคตในองค์กร ทั้งนี้เพื่อช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และขณะเดียวกันพนักงานก็มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาตนเองได้สูงสุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปวีณา สุตลาภา (2553 อ้างถึงในขวัญชัย ชมศิริ, 2560) ศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในสถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรม ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในสถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรม ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 250 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชี ได้แก่ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ และมาตรฐานบัญชีในการปฏิบัติงาน ซึ่งรวมถึง ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล และด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ถาวรณ เมฆจินดา (2558) ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อมุ่งสู่ตลาดแรงงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ปี พ.ศ. 2558 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 21-23 ปี ศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยแบ่งตามระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับทางวิชาการ รองลงมาคือด้านการยอมรับเรื่องรายได้และผลตอบแทน เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นและการเตรียมความพร้อมในแต่ละด้านกับข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า เพศ และชั้นปีที่ศึกษา มีการเตรียมความพร้อมไม่แตกต่างกัน แต่ อายุ คณะ ระดับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน มีความแตกต่างกันในส่วนที่มีนัยสำคัญอยู่ที่ระดับ .05 และสามารถสรุปได้ว่า นักศึกษามีความประสงค์ให้ทางมหาวิทยาลัยเปิดการเรียนการสอนเรื่องภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการให้มีการอบรม สัมมนาเพื่อให้เข้าใจเรื่องการเตรียมตัวรับมือ หรือเตรียมพร้อมกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมถึงให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสรีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

มรกต ยี่มนิยม (2559) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แบ่งเป็น 5 โรงเรียน เริ่มเก็บข้อมูลในปี 2559 และใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) มาเป็นตัวประมวลผลการวิจัย ซึ่งผลการศึกษาพบว่า โดยส่วนใหญ่ นักเรียนเลือกเรียนกวดวิชา และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจคือ รายได้ของครอบครัว และหลักสูตรในการเรียน ซึ่งมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และนอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด และด้านสังคม ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนกวดวิชา ซึ่งไม่อยู่ในระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แต่อย่างใด

ปรียาภัทร เล็กประยูร (2559 อ้างถึงใน อภิชา เป็ยทอง, 2562) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ ได้แก่ ด้านการสนับสนุนจากความต้องการของมนุษย์ครอบครัว และความก้าวหน้าในวิชาชีพที่ไม่ใช่ใบอนุญาตการเป็นผู้สอบบัญชี ด้านการฝึกหัดงานและการทดสอบความรู้ จำนวนวิชา ลักษณะข้อสอบ และเกณฑ์ขั้นต่ำในการผ่านการทดสอบ ด้านการสนับสนุนจาก

องค์กรเกี่ยวกับระบบขององค์กร และด้านการสนับสนุนจากครอบครัว สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ด้านอายุ ด้านประสบการณ์การทำงาน และด้านจำนวนครั้งที่เข้าทดสอบ ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับการทดสอบ เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ณัฐวรรษ นวลศร (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต Certified Public Accountant (CPA) ไม่เพียงพอต่อความต้องการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีสถานภาพ ระดับการศึกษา เพศ อายุ ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันทำให้เกิดผลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต Certified Public Accountant (CPA) ไม่เพียงพอต่อความต้องการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปลาพิท ศรีสว่างวงศ์ (2561) ศึกษาเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้สอบบัญชีในยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยในภาพรวม เนื้อหาของบทความจะครอบคลุมอยู่ 5 ประเด็น ได้แก่ บทบาทและความสำคัญของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และความฉลาดทางอารมณ์ ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดและทฤษฎี องค์ประกอบ ความสำคัญกับผู้สอบบัญชีและเทคนิคการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์

เมื่อปี พ.ศ. 2480 หลวงคำริอิศรานูวรรต ได้ริเริ่มร่างกฎหมาย เพื่อให้วิชาชีพบัญชีได้รับการรับรอง เรียกว่า “สภาวิชาชีพบัญชี” เพื่อเป็นหลักประกันว่า อาชีพการบัญชีได้รับการคุ้มครองจากรัฐบาล และเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้สนใจศึกษาวิชาการบัญชีมากยิ่งขึ้น ซึ่งหลังจากนั้นก็มีการร่าง พ.ร.บ. สภาการบัญชี ได้มีการเสนอและแก้ไข พร้อมปรับปรุงอยู่หลายครั้ง แต่ก็ตกไป จน วันที่ 2 พฤศจิกายน 2505 : ร่างพระราชบัญญัตินักบัญชี พ.ศ. .... ได้แก้ไขชื่อพระราชบัญญัติเป็นครั้งสุดท้ายคือ “พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505” ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2505 จนถึงวันที่ 22 ตุลาคม 2547 และต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2547 ศาสตราจารย์เกษรี ฌรงค์เดช นายกสมาคม ได้นำคณะกรรมการสมาคมนักบัญชี และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย เข้าพบหารือกับประธานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อขอแก้ไขและปรับปรุง ในหลักการและเหตุผลเกี่ยวกับการกำกับดูแล สภาวิชาชีพบัญชี โดยขอเพิ่มให้ภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมด้วย และได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากกระทรวงพาณิชย์ และต่อมาวันแห่งความสำเร็จและภาคภูมิใจของวิชาชีพบัญชีก็มาถึง เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศตราพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา ซึ่งนับว่าเป็นการเกิด “สภาวิชาชีพบัญชี” สถาบันวิชาชีพทางการบัญชี เช่นเดียวกับสมาคมนักบัญชี และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นประโยชน์แก่วิชาชีพบัญชี และนักบัญชีทุกคน ซึ่งปัจจุบันสภาวิชาชีพฯ ตั้งอยู่ที่ อาคารสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรในกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ W.G. Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 5% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ต้องไม่ต่ำกว่า 384.16 คน จึงจะเก็บกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้อยู่ที่จำนวน 400 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) ซึ่งจะเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความสะดวก (Convenience sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ต่อเดือน ความถี่ในการเข้าสอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ที่สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการสอบ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับได้แก่ มากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อย = 2, น้อยที่สุด = 1

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการสอบ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจนและการใช้ภาษาที่เหมาะสม ซึ่งมีเกณฑ์ในการตรวจในแต่ละข้อ ดังนี้

วัดผลโดยพิจารณาจากคะแนน IOC ดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีคะแนน IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีคะแนน IOC ตั้งแต่ 0.5 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามผ่านทางออนไลน์ โดยใช้ Google Form ให้แก่กลุ่มเตรียมสอบ CPA เมื่อได้รับแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วและครบถ้วน จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อนำไปจัดทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์เพื่อการบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สำหรับวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 57.75 และเพศชายจำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 42.25 ส่วนใหญ่ มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75 รองลงมาคืออายุระหว่าง 30 – 40 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75, อายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 ระดับการศึกษาของผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือปริญญาตรี จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมาคือ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.75 และระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 ส่วนใหญ่ สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 รองลงมาคือสถานภาพโสด จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 35.50 และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ 6 – 10 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 รองลงมาคือประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50, ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.75 และประสบการณ์ในการทำงาน 3 - 5 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.25 ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 25,001 - 35,000 บาทจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 รองลงมาคือ 12,001 - 25,000 บาทจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,000 บาทขึ้นไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 35,001 - 40,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 และรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 12,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.25 ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้าทดสอบ 1 ครั้งต่อปี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.75 รองลงมาคือ 2 ครั้งต่อปี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 และ 2 ครั้งต่อปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.25

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ ด้านความคาดหวังของครอบครัวและองค์กร ด้านบรรยากาศในการสอบ ด้านความรู้และทักษะในการสอบ ด้านเวลาในการทำข้อสอบ และด้านความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนสอบ

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 57.75 มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 29.75 ระดับการศึกษา คือปริญญาตรี จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 สถานภาพส่วนใหญ่ คือ สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 – 10 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 ส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 25,001 - 35,000 บาทจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 และเข้าทดสอบ 1 ครั้งต่อปี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.75

ความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์

ความคิดเห็นต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ ด้านความคาดหวังของครอบครัวและองค์กร ด้านบรรยากาศในการสอบ ด้านความรู้และทักษะในการสอบ ด้านเวลาในการทำข้อสอบ และด้านความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนสอบ ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ ด้านความคาดหวังของครอบครัวและองค์กร ด้านบรรยากาศในการสอบ ด้านความรู้และทักษะในการสอบ ด้านเวลาในการทำข้อสอบ และด้านความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนสอบ โดยมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. ด้านความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนสอบ

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ความเข้าใจขอบเขต รายละเอียดเนื้อหาและเอกสารที่ต้องศึกษาอย่างชัดเจน การเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้ไม่พลาดในการเข้าสอบ การจัดการตารางทบทวนและอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอและการสมัครสถาบันติวเตอร์ต่าง ๆ เพื่อเข้าอบรมในรายวิชาที่เตรียมตัวสอบ ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ **ลาวรรณ เมฆจินดา (2558)** ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อมุ่งสู่ตลาดแรงงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ปี พ.ศ. 2558 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 21-23 ปี ศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีการเตรียมความพร้อมในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยแบ่งตามระดับมากที่สุดได้แก่ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับทางวิชาการ รองลงมาคือด้านการยอมรับเรื่องราวได้และผลตอบแทน เมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นและการเตรียมความพร้อมในแต่ละด้านกับข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า เพศ และชั้นปีที่ศึกษา มีการเตรียมความพร้อมไม่แตกต่างกัน แต่ อายุ คณะ ระดับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน มีความแตกต่างกันในส่วนที่มีนัยสำคัญอยู่ที่ระดับ .05 และสามารถสรุปได้ว่า นักศึกษามีความประสงค์ให้ทางมหาวิทยาลัยเปิดการเรียนการสอนเรื่องภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการให้มีการอบรม สัมมนา เพื่อให้เข้าใจเรื่องการเตรียมตัวรับมือ หรือเตรียมพร้อมกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมถึงให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสรีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2. ด้านเวลาในการทำข้อสอบ

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ความเข้าใจขอบเขต รายละเอียดเนื้อหาและเอกสารที่ต้องศึกษาอย่างชัดเจน การเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้ไม่พลาดในการเข้าสอบ การจัดการตารางทบทวนและอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอและการสมัครสถาบันติวเตอร์ต่าง ๆ เพื่อเข้าอบรมในรายวิชาที่เตรียมตัวสอบ ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ **มรกต ยิ้มนิยม (2559)** ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แบ่งเป็น 5 โรงเรียน เริ่มเก็บข้อมูลในปี 2559 และใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) เป็นตัวประมวล ซึ่งผลการศึกษาพบว่า โดยส่วนใหญ่ นักเรียนเลือกเรียนกวดวิชา และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ คือ รายได้ของครอบครัว และหลักสูตรในการเรียน ซึ่งมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และนอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดและด้านสังคม ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนกวดวิชา ซึ่งไม่อยู่ในระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แต่อย่างใด

3. ด้านบรรยากาศในการสอบ

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเมื่อต้องการ แสงสว่างในห้องสอบเพียงพอ ไม่มีเสียงรบกวนขณะทำข้อสอบและสถานที่สอบ อากาศถ่ายเท ไม่ร้อน หรือหนาวจนเกินไป ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ **สภาพิต ศรีสว่างวงศ์ (2561)** ศึกษาเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้สอบบัญชีในยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยในภาพรวมเนื้อหาของบทความจะครอบคลุมอยู่ 5 ประเด็น ได้แก่ บทบาทและความสำคัญของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และความฉลาดทางอารมณ์ ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดและทฤษฎี องค์ประกอบ ความสำคัญกับผู้สอบบัญชีและเทคนิคการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4. ด้านความรู้และทักษะในการสอบ

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ การพัฒนาความรู้และทักษะเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ ความเข้าใจในเนื้อหาของแต่ละวิชาที่ลงสอบอย่างครบถ้วน การติดตามข่าวสารและกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการสอบอย่างสม่ำเสมอ การจัดการเวลาเพื่อศึกษาเพิ่มเติมกับสถาบันตัวเตอร้อยู่เสมอ และฝึกฝนโดยการทำข้อสอบปีที่ผ่านมาก่อนการเข้าทดสอบทุก ซึ่งสอดคล้องกับ **ปวีณา สุตลาภา (2553 อ้างถึงในขวัญชัย ชมศิริ, 2560)** ศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชีในสถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรม ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในสถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรม ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 250 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชี ได้แก่ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานบัญชีในการปฏิบัติงาน ซึ่งรวมถึง ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล และด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

5. ด้านความคาดหวังของครอบครัวและองค์กร

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ครอบครัวเห็นด้วยกับการศึกษาและการทดสอบ องค์กรสนับสนุนและดูแลเรื่องการเข้าทดสอบ ครอบครัวสนับสนุนกับการเข้าทดสอบ และครอบครัวคาดหวังในความสำเร็จหรือผลการทดสอบ ซึ่งสอดคล้องกับ **ปรียาภัทร เล็กประยูร (2559 อ้างถึงใน อภิชา เปียทอง, 2562)** ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ ได้แก่ ด้านการสนับสนุนจากความต้องการของมนุษย์ ครอบครัว และความก้าวหน้าในวิชาชีพที่ไม่ใช่ใบอนุญาตการเป็นผู้สอบบัญชี ด้านการฝึกหัดงานและการทดสอบความรู้ จำนวนวิชา ลักษณะข้อสอบ และเกณฑ์ขั้นต่ำในการผ่านการทดสอบ ด้านการสนับสนุนจากองค์กรเกี่ยวกับระบบขององค์กร และด้านการสนับสนุนจากครอบครัว สำหรับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ด้านอายุ ด้านประสบการณ์การทำงาน และด้านจำนวนครั้งที่เข้าทดสอบ ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับการทดสอบ เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

6. ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ มีโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ มีโอกาสได้รับการอบรมทักษะ และพัฒนาศักยภาพหรือความรู้เพิ่มเติม มีโอกาสพิจารณาเงินเดือน หรือเงินได้พิเศษเมื่อสอบผ่านแต่ละวิชา มีโอกาสเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง มีความมั่นคงในหน้าที่การงาน และมีการกำหนดเป้าหมายในชีวิต ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ **ณัฐวรรษ นवलสร (2561)** ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ทำให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต Certified Public Accountant (CPA) ไม่เพียงพอต่อความต้องการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีสถานภาพ ระดับการศึกษา เพศ อายุ ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันทำให้เกิดผลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต Certified Public Accountant (CPA) ไม่เพียงพอต่อความต้องการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเครียดในการสอบผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มเตรียมสอบ CPA ของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ สามารถสรุปข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

1. ด้านความพร้อมในการเตรียมตัวก่อนสอบ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสิ่งที่ต้องศึกษาและทำความเข้าใจเพิ่มเติมในส่วนของขอบเขต รายละเอียดเนื้อหาและเอกสารประกอบ หรือสอบถามจากสภาฯ ในส่วนที่ยังไม่เข้าใจ รวมถึงสืบค้นจากหนังสือหรือบทความที่เกี่ยวข้องและความพร้อมในการเตรียมร่างกาย และจิตใจ เช่น นอนพักผ่อนให้เพียงพอ จัดเตรียมเอกสารเพื่อประกอบในการเข้าสอบไม่ว่าจะเป็น บัตรประจำตัว การแต่งกาย และการไปถึงสถานที่สอบก่อนเวลาสอบ

2. ด้านเวลาในการทำข้อสอบ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดลำดับความยากง่ายและการแบ่งเวลาในการทำข้อสอบ ส่วนนี้ในแต่ละบุคคลอาจจะจัดความยากง่ายแตกต่างกัน ซึ่งหากอ่านแล้วยังไม่สามารถทำความเข้าใจได้ชัดเจนตามเวลาที่กำหนด สามารถไปทำข้ออื่นเพื่อไม่ให้เสียเวลาในส่วนนี้ไปมาก หากยังไม่หมดเวลา สามารถกลับมาทบทวนหรือทำข้อสอบที่เลื่อนผ่านไปได้

3. ด้านบรรยากาศในการสอบ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่และแสงสว่างในห้องสอบ ไม่เพียงพอ ซึ่งทางเจ้าหน้าที่จะมีประกาศหากสงสัยสามารถยกมือเพื่อขอความช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องข้อสอบ เรื่องกระดาษตัวระหว่างทำข้อสอบ สำหรับแสงสว่างทางสถานที่จะมีแบบสอบถามเพื่อให้แต่ละท่านที่เข้าสอบแนะนำหรือเสนอแนะ หรือแจ้งเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการ

4. ด้านความรู้และทักษะในการสอบ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการพัฒนาความรู้และทักษะ รวมถึงทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เข้าทดสอบ เช่น การสมัครตัวเตอร์ ของสถาบันต่าง ๆ รวมถึงเทรนในส่วนของเนื้อหา หรือปรึกษาผู้รู้เพื่อความกระจ่างมากยิ่งขึ้น

5. ด้านความคาดหวังของครอบครัวและองค์กร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวเห็นด้วย เช่น ให้อำนาจใจ ให้รางวัล รวมถึงองค์กรสนับสนุน เช่น ค่าใช้จ่ายในการสอบ ค่าใช้จ่ายในการติวเตอร์ หรือมีการติวภายในองค์กรเพื่อเป็นการฝึกและเพิ่มประสบการณ์

6. ด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่น การเพิ่มโอกาสในการเจริญเติบโต ซึ่งหากเรามีความพยายามหรือทำอะไรโดยมีจุดมุ่งหมายแล้วนั้น ย่อมส่งผลนั้นกลับมาอย่างแน่นอน ซึ่งหากเราได้โอกาสนั้นแล้ว การพัฒนาความรู้ย่อมสำคัญ เช่น ผู้สอบบัญชีต้องมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องที่จะต้องรายงานต่อสภาฯ หรือมีโอกาสดำเนินงานต่างประเทศ หรือทำงานอื่นเพื่อทดสอบความสามารถเพื่อปรับเงินเดือน หรือเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ณัฐวรรษ นวลศรี (2561). ปัจจัยที่ทำให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต Certified Public Accountant (CPA) ไม่เพียงพอกับความต้องการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปภาพิศ ศรีสว่างวงศ์ (2561). ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้สอบบัญชีในยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ปรียาภัทร เล็กประยูร (2559 อ้างถึงใน อภิษา เปี้ยทอง, 2562). ปัจจัยที่ผลต่อแรงจูงใจในการเข้ารับการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่

ปวีณา สุคตลาภา (2553 อ้างถึงในขวัญชัย ชมศิริ, 2560). ปัจจัยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้ทำบัญชี ในสถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มรกต ยี่มนิยม (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมปลายในอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ลาวรรณ เมฆจินดา (2558). การเตรียมความพร้อมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อมุ่งสู่ตลาดแรงงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ปี พ.ศ. 2558

วารงนา ชูเชิดรัตน์ (2557 อ้างถึงใน อภิษา เปี้ยทอง, 2562). แรงจูงใจในการพัฒนาความก้าวหน้าในสายอาชีพ การรับรู้ความยุติธรรมใน องค์กรและความสามารถในการฝ่าฟันอุปสรรคที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

โสภา ชูพิกุลชัย ชปีลมันน์ (2565) .แนวคิดจิตวิทยาเกี่ยวกับความเครียด

อภาศิริ สุวรรณานนท์ (2565). แนวคิดการผ่อนคลายหรือคลายความเครียด

Hans Selye (2558). แนวคิดเกี่ยวกับประเภทและสาเหตุของความเครียด